

5242/132

ЯРОСЛАВ ВІЛЬШЕНКО.

ІВАСЬ І ГАНУСЯ

ЛЬВІВ
ВИДАВНИЦТВО: »СВІТ ДИТИНИ«
1932.

КАТАЛОГ „ДИТОЧОЇ БІБЛІОТЕКИ“:

Сотиків:

51.	В. Королів-Старий: Лісове свято	50
52.	Роман Завадович: Князь Марципан	60
53.	Іванна Блажкевич: Діло в честь Тараса	40
54.	Іван Гарбусевич: Український Вертеп	—
55.	Францішек Вольф: При ватрі	30
56.	Микита Магир: Пригоди лінивого котика	50
57.	Галина Орлівна: Золотий черевичок	50
58.	Р. Завадович: Казка про царевича Івана	80
59.	Василь Атаманюк: Материна сльозинка	60
60.	В. Королів-Старий: Вередлива принцеса	50
61.	Микола Кокольський: Байки	40
62.	П. Волобуїв: Мені 13-тий минуло...	40
63.	Дід Модест: Дві казки	40
64.	Вільгельм Буш: Дядькова пімста	25
65.	М. Підгірянка: Зайчик і лисички	20
66.	Антін Лотоцький: Покотигорошок	1.00
67.	Микола Шугаєвський: Дід-Мороз	80
68.	Вільгельм Буш: Бжолі	1.00
69.	Антін Лотоцький: Японські казки	40
70.	Василь Софронів: Свято Весни	90
71.	Марія Загірна: Історія про Галю	50
72.	Вільгельм Буш: Стрілець Тріска	25
73.	Антін Лотоцький: Лицар Добриня	40
74.	Борис Грінченко: Олеся	25
75.	Зенон Горницький: Воробець-Молодець	20
76.	Пантелеймон Куліш: Чумацькі діти	25
77.	Микола Шугаєвський: Весела сопілка	70
78.	Іванна Блажкевич: Мила книжечка	70
79.	Вільгельм Буш: Хитрий Мехмет	30
80.	О. Білоусенко: Лисичка-Сестричка	2.40
81.	Марія Пеленська: Святий Миколай	50
82.	Вільгельм Буш: Діравий зуб	60
83.	О. Білоусенко: Зайчик-Побігайчик	1.20
84.	Іванна Блажкевич: Пушистий король	1.25
85.	Дмитро Макогон: Святий Миколай	60
86.	Авенір Коломиець: Тарасів день	50
87.	Н. А. Соловєва-Несмєлова: У страху великі очі	50
88.	Сидір Воробкевич: Безглуздів	1.00
89.	Марія Загірна: Василько й Івасик	50
90.	М. А. Соловєва-Несмєлова: Пожалували за пізно	40
91.	Святослав Лакуста: Два горбаті	40
92.	Микола Шугаєвський: Різдвяна казка	60
93.	Вільгельм Буш: Уперте теля	50
94.	О. Олесь: Лисичка, котик і півник	40

20

Н. 602

Львів. Бібліотека
АН. УРСР

ДІТОЧА БІБЛІОТЕКА
КНИЖЕЧКА: 132.

ЯРОСЛАВ ВІЛЬШЕНКО.

ІВАСЬ І ГАНУСЯ

Здраматизована казка в 5 діях,
зі співами й хороводами.

5202

ЛЬВІВ.
НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА: «СВІТ ДИТИНИ»
1932.

Львівська державна
наукова б.бібліотека

6469

W9(2)6=4u52-6

ЛНБ України ім.В.Стефаника

00534007 (J)

Право передруку застережене.

Друкарня ОО. Василян у Жовкві.

ОСОБИ:

Батько, рубач.

Мати.

Івась }
Гануся } їх діти.

Подорожний.

Дід-Лісовик.

Соняшник }
Васильок } хлопці, замінені в квіти.

Тоя, дівчина, замінена в квітку.

Баба Язя, чарівниця.

Голос блудної птички.

Голос зазулі.

Русалки: I. II. III. IV.

Перша й остання дія — в хаті рубача; друга — в лісі; третя — перед хатою; четверта — в хаті Баби-Язі.

Між третьою й четвертою дією минає місяць часу.

ПЕРША ДІЯ.
Вбога хатина рубача.

Ява 1.
(Мати й Гануся).

Мати:

Де Івасик наш, Ганусю?

Гануся:

Я не знаю, мамцю, де.

Мати:

Певно в ліс побігти мусів.

Гануся:

Може у садку буде?

Мати:

Справді, може він в садочку?
А поглянь-но крізь вікно!

Гануся *(визирає крізь вікно):*

Є там! Возиться візочком
Із Грицьком і Степаном..

Мати *(вихилюється вікном):*

Гей, Івасику, йди в хату!
Не барися, йди мерщій!

Івасик *(за сценою):*

Зараз, мамцю, лиш сховати
Мушу ще візочок мій.

Мати *(до Ганусі):*

Я в село піду, Ганусю,
До Калинихи вдови,

Полотно віднести мушу,
Ти тут все приготови —
Годі байдики збивати!
Хай внесе Івасик дров,
Щоб, як тато верне в хату,
Був полуденок готов.
Довго я не забарюся —
За годинку буду тут...

Гануся:

Все зроблю, як слід, мамусю.

Мати:

Лиш Івась, той шалапут,
Щоб уже вернувся в хату!
Ти й йому роботу дай —
Вже досить йому гуляти,
Облітати ліс і гай.
Ніби то іде збирати
Ягоди чи то гриби —
В порожні-ж вертає в хату
Тай усе ще щось згубив!
Все — то ходить він в задумі,
То веселий через край...
Хлопчик, правда, він розумний
І хист в нього — гай, гай, гай!
Що то, що то з нього буде?!
Гей, коби найти гроша —
Школа вивелаби в люди,
Та біда, то тихо, ша...

Ява 2.

(Вбігає Івасик).

Івасик:

Я вже є, моя мамусю!

Мати:

В хаті ти сиди тепер!

Івасик:

Я вже дав травички трусям...

Мати:

Та чи дверцята запер?
Певно, що лишив отвором
Й крілики у ліс втечуть!

Івасик:

Мамця все лише з докором!

Мати:

Незаслужено мабуть?!
Ти літаєш лиш під хмари,
Все вганяєш, ловиш гав —
Всидіти тобі це кара,
Лиш до псот і до забав
Скорий ти усе й усюди!

Івасик:

Ненечко, воно не так!
Так болить, як ти так судиш
Все мене. Не знаю як
Мамці це сказати маю,
Як то висловити те?
Люблю бути в лісі, в гаю,
Проміж листя йти густе,
Подивляти цвіт калини,
Фіялки, ромен, зірки,
Братчики й дзвіночки сині,
Прислухатись, як пташки
Оживляють гай ввесь співом,
Чути той у листі шум
Леготу. Чого сумні ви,
Мамцю? Геть відкиньте сум!

Буде гарно жити всім нам,
Я нехай лиш підросту,
Вже прийде на краще зміна...

Мати:

Ет! Внеси йди хворосту,
Поможи Ганусі в хаті
І ніде не виходи —
Треба хати пильнувати,
Бо наробиш ще біди!

Івасик:

Добре, мамцю! Побіжу лиш
Хворосту вмить принесу.

(Вибігає).

Ява 3.

Мати *(до Ганусі):*

Хліб загниєтиш, піч затулиш,
Вернуся ще завчасу —
Вийму хліб сама з печі вже,
До полуденку лиш все
Приготов, дай курам збіжа..
Вже Івась хворост несе.

(Виходить).

Ява 4.

(Виходить Івась із оберемком хворосту).

Івась *(вносить хворост і кидає коло припічка):*

Чи то зараз затопити,
Ганю, треба у печі?

Гануся:

Це для мене вже лиши ти!
Від комірки ось ключі,

Картопель возьми в макітру
Та настружемо їх враз
І фасолі також з літру —

Івась (*жартом поздоровлює Ганусю по військовому,
ставши перед нею на „позір“*)

Зараз буде на приказ!
(*Бере ключі й макітру*)

Знаєш, Ганю, кажу правду,
Добрий з тебе командант, —
До приказів в тебе завжди
Є, знай, голос, не на жарт.

Гануся:

Ет, сховай свої ти жарти —
Скорше у комірку йди!

Івась:

Ганю, злоститись не варта!
Злість завдаток до біди,
Бо добра ніколи в злости
Не зробив ще, знай, ніхто! —
Злість незгоді ставить мости —
Щиро раджу, плюнь на то!

Гануся:

Йди вже, йди вже у комірку
І, що кажу, принеси! —

Івась (*ніби сумно*):

Так то йду я в поневірку,
Ой, важкі тепер часи!
(*Робить в ліво зворот і виходить*)
Все на місці буде зараз,
Прошу, пані, я вже йду!

Гануся:

А то робиш ти амбарас!..
Зачіпи собі біду!

Ява 5.

Гануся (*замітає хату й співає*):

„Куку, куку!“ — чути в ліску,
Ходім співаймо,
Радо витаймо
Божу, божу, божу весну!

Ява 6.

Івасик (*вносить картоплі й фасолю*):

Розспівалася сестричка,
Наче птичка у гаю,
Голос чистий як водичка
В цій криничці на краю.

(*Впадає в спів Ганусі й дальше співають уже разом*):

„Куку, куку!“ — чуємо все;
Гаєм, лісочком,
Бором, поточком
Голос, голос, голос гуде!
„Куку, куку!“ — птичко мала;
Ти нам співала,
Правду казала —
Щезла, щезла, щезла зима!“

Івасик (*у захваті*):

Дійсно в лісі там чудово,
Там, Ганусю, справжній рай —
Там то любо, ані слова,
Там лиш будь, лиш жий-гуляй!
Там кує зазуля долю
І лящать там солові,
Там квіток барвистих в волю,
Срібноструйні ручаї.
Над тобою, під тобою

Зелень мила, холодна!
Зайчик шмиг нараз стрілою,
Або лагідна серна.
Любий легіт лист колише,
Гилька гильку обнима —
Ти здаєшся неба ближче,
Сум в один зникає мах.

Гануся:

Ліс і я люблю, Івасю,
Милу зелень, квіточки —
Ах, зривати квіти красні
На віночки, китички!

Івасик (оповідає з одушевленням):

Ліс, Ганусю, повен чарів,
Ліс, Ганусю, повен див —
Лісовик там господарить
Із русалками щаслив.
Вечером, як вже смеркає,
Місяць осріблить ліс, гай,
З криничок, ставків, ручаю
Русалки виходять, знай!
Русокосі, у віночках,
Одяги з веселки в них
І виводять там таночки
На галявах запашних.
На гильках зеленокосі
Враз колишуться мавки,
Із гильок стрясають роси
На веселі русалки.
Лісовик по середині,
З очерету борода,
Одяг в нього з баговиння,
З нього все тече вода.

На сопілку калинову
Грає він там русалкам,
То заводить він розмову,
То казок він каже там.
А маціські дробенятка,
Ці мізинці лісові —
Що в одних маримух хатка,
Других в моху та в траві —
І собі танки виводять,
Жваво скачуть по квітках,
Роблять псоти на свободі,
Гойдаються на травках.

Гануся:

Та також і лячно в лісі!
Кажуть баби там Язі
Хата в лопуховій стрісі,
А на курячій нозі!
Завжди чигає на діти
Ця Язя, що вся лиш злість,
Як завабить діти в сіти,
То вбиває їх і їсть.

Івасик:

Е, це в гущі ген далеко,
Проживає десь вона!

Гануся:

Заблудити туди легко,
Пташка заманить блудна.
Кажуть, пташка та сіренька:
Неслухняний син один;
Прокляла за те так ненька,
Щоб він пташкою блудив.

Івась (позіхає):

Ах, як спати дуже хочесь,

Я не знаю, що мені,
В білий день кляться очі...

Гануся:

А мені, думаєш, ні!

Івась:

Що булаб це за причина,
Що то шле так сон на нас?

Гануся:

Кажуть, є така година
У літний, горячий час:
Полуденниці проходять,
Насилають сонність всім,
Так, що видержати годі.

Івасик *(сонно):*

Спім, Ганусю, спім, спім, спім!

Діти лягають на лаву і засипляють.

Заслона паде.

ДРУГА ДІЯ.

Ліс: береза, ліщина й калина. По середині поляна.

Ява 1.

Дід-Лісовик і Русалка

Дід-Лісовик: *(сидить під калиною й грає на сопілці.)*

Русалка *(вихилюється зза куща калини):*

На добридень, дідусику,
Ти тут граєш сам,
А заграй же веселої
До таночка нам!
А ми собі потанцюєм,
Заспіваєм враз —
Заграй, діду, до обіду,
Заграй ти для нас.

Лісовик:

А чиж то я вам не граю?
Граю, ви танцюйте,
Мені пісню заспівайте
Про ту мяту-риту.

Русалка:

Граєш, діду, та не тої!
Не треба сумної!
Нам заграй ти веселої,
Жвавої такої!

Лісовик:

Мені сумно дуже нині,
Важко коло серця.

Русалка:

А нам, діду, веселенько,
Ми легкі як перця.

Лісовик:

Знаю, знаю, вам весело —
Ні журби, ні горя!
Вам усюди добре буде,
В полі й на дні моря.
А у мене то не так то,
Я зрісся з тим лісом —
Поза лісом то ніщо вже
Мене не потішить.

Русалка:

Ну, то чого сумувати,
Таж в лісі живеш ти!

Лісовик:

Гей, русалочко любенька,
Знидію до решти.
Було в лісі моїм мило
Ходити, сидіти,
Прибігали в холодочок,
Гралися тут діти —
А тепер прийшла на ліс мій,
Русалочко, скрута.

Русалка:

Прийшла скрута, та скажи вже,
Через що, чому то?

Лісовик:

Загніздилася тут в лісі
Язя — баба люта
І не можна бідним дітям
Вже у лісі бути.

Русалка: А чому, чому не можна?

Лісовик:

А бо Язя злая
Малих дітей принаджує,
Ловить та зїдає —
Вона хатку збудувала
В лісі на принаду
З медяників, ріжних сластей,
Що лиш діти радо
Люблять їсти і як тільки
Заманить дитину,
Зараз ловить і тащить вже
В хату, в середину.
Там у коець замикає
Та дає горіхи —
Бо горіхів попід стріху
В неї повні міхи.
Як вже добре підгодує,
То у печі топить —
І пече живцем дитину,
Чи варить в окропі
Та зїдає...

Русалка:

Боже, Боже!
То аж страшно чути! —
Ні, знай, діду, я не вірю,
То не може бути!

Лісовик:

То піди у ліс ген глибше,
Побачиш цю хату —
Медяників, сластей всяких
На ній так багато.

Ява 2.

Зза дерев виходять дві Русалки.

2. Русалка:

Я бачила вже ту хату:
З цукру в неї стіни,
З медяників вся покрівля,
А двері у сіни
Із колачів, а віконця
Ледянець солодкий,
Уся приспа з чоколяди —
Час, знайте, короткий
І мене навіть кортіло
Чоколяди взяти
Та ледянцю — приступила
Уже я до хати —
Та зараз я розпізнала:
Все те лиш омана —
Із лопухів вся покрівля,
Хата хабазяна.

Лісовик:

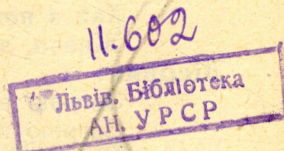
Так, та цього не пізнають
Недосвідні діти —
І Язя там приваблює
Діток в свої сіти.

3. Русалка:

Ой, треба нам ратувати
Діток з цього лиха!

Лісовик:

Треба! Тільки обережно,
Без галасу, тихо —
Раз на все щоб погубити
Ту Язю прокляту!

1. Русалка:

Та порадь нам, мудрий діду,
Як за діло взятись?

Лісовик:

Так відразу я вам ради
Ще дати не можу,
Всеж поможу звоювати
Цю силу ворожу.
Як прийде на це потреба,
Поможу напевно —
Тільки мені помагайте,
Всі русалки, ревно!

Русалки: (разом)

Будем, будем помагати,
Бо любимо діти,
Не дамо їх замотати
Бабі-Язі в сіті!

Ява 3.

(Зза куців і дерев вибігає більше русалок)

4. Русалка:

Заграй ти нам на сопілку
Веселої діду,
Хай з подругами в танок я
Жваво, звинно піду.

Лісовик:

Заграю вам, русалочки,
Заграю вам жваво,
Бо надію тепер маю,
Що Язю лукаву
Виженемо разом з ліса,
Позбудемся відсіль —

Діти знов будуть безпечні
У мойому лісі.

(Грає на сопілці. Русалки стають у коло й виводять танок та співають)*

Ой, місяцю рогоженьку,
Світи на всю поляночку,
На калину, на роженьку —
Світи, світи, коханочку!

Нехай-же ми потанцюем,
Та русалі відсвяткуем,
Поки в лісі все німіє,
Поки півень ще не піє.

Колом, колом, русалочки,
Колом, колом, подружечки,
Хай спів веться до балочки,
За балочку на лужечки.

Нехай-же ми потанцюем,
Та русалі відсвяткуем,
Поки в лісі все німіє,
Поки півень ще не піє.

1. Русалка: *(вихилюється з кола й показує рукою)*

Ось там двоє діточок
Стежку туди топче,
Дівчинка іще мала
Та ще менший хлопчик.

Лісовик:

Пострівайте, хто це йде?

(Прикладає руку до чола та глядить туди, куди показувала 1. Русалка)

*) На голос народньої пісні: „Ой місяцю рогоженьку, світи на всю доріженьку“.

Знаю їх я, знаю!
Це Івасик йде малий,
З ним його сестра є.
Треба їх остерегти,
Треба їм сказати,
Щоб не важились входить
В Баби-Язі хату.

1. Русалка:

Щоб не важились входить,
Щоб її минали!

Лісовик:

Бо як заманить Язя,
То вже все пропало.

Ява 4.

(Входять Івась і Гануся. Русалки й Лісовик ховаються за дерева та за кущі)

Івасик:

Бачиш, Ганю, як тут мило,
Як чарівний весь простір;
Сяйво місяця все вкрило,
Блима з неба безліч зір.

Гануся:

Справді, справді тут чудово,
Справді тут чарівно так,
Та мене чогось наново
Обняла тривога, ляк.

Івасик:

Та чого, чого, Ганусю?
Так спокійно довкруги —
Ані гилечка не в русі,
Чейже нам не вороги
Ні берізка, ні калина,

Ні ліщина, ані бук,
Таж відважна ти дівчина...

Гануся:

Чуєш, чуєш дивний стук?!

Івасик:

Може в тебе під ногою
Трісла гилечка суха?
Що, Ганусечко, з тобою,
Ти боїшся! Ха, ха, ха!

Гануся:

В голосі твоїм тривогу
Чую я, Івасю, теж —
Зуха не вдавай такого...

Івасик:

Ти дурниці вже плетеш!
Я нічого не боюся,
Бо я хлопець, не дівча,
Я Івасик, не Гануся!

Гануся:

Можеб ти не докучав!

Івасик:

Та я тільки, Ганю, жартом

Гануся:

Жарт не всюди і не все,
Знай, на місці.

Івасик:

Ганю, варта
Затямити собі це!
Мудру ти сказала думку,
Ти не тільки командант —
Маєш розуму ти сумку
Там в головці. Ну, на кант
Всі думки клади розумні

Та покинь тривогу й жах.
Хай жах гине, мов в полумні,
У розумних цих думках.

Гануся:

Досить, досить уже глуму!
Хочеш глумом заглушить
Жах, не дуже то розумно —

Івасик:

Ну, досить, уже досить!
Ні, Ганусю, годі злитися,
Тут жахатися не слід,
Не мишки ми, ліс не киця
І не зїсть нас на обід.

Гануся:

Я не ліса, знай, боюся.
Лиха маю прочуття —

Івасик:

Прочуття таке, Ганусю,
Чей, ти не мале дитя —
Навіть старша ти від мене,
Щось два роки! Може ні?

Гануся:

Пощо все те теревениш?
Теревені кинь дурні!

(Місяць ховається за хмару, в лісі темніє)

Івасик:

Ах, стемніло так відразу!
Вже й не видно куди йти.

Гануся:

Ось і з тебе страх вилазить,
Вже тепер боїшся ти?

Івасик:

Не боюся я, Ганусю,

Та як йти нам в темноті?!
Продиратися ми мусим
Крізь кущі такі густі.
Тут коріння і каміння
І рови скрізь і ярки...

Гануса:

То не дома там на сіні,
Тут боїшся ти таки.

*(Чути тихий спів русалок на голос пісні: »Видиш,
брате мій«)*

„Любі, діточки,
Ви на стежечки
Все позір разом давайте
І на полянки.

Знайте, в лісі тім
Темнім та густім —
Баба-Язя тут осіла
Має тут свій дім.

Як вас заманить,
То вже вам не жить,
Позір майте, любі діти,
Утікайте вмить!“

Гануса: *(слухає тривожно)*

Чуєш, чуєш спів цей тихий!
Осторога то для нас,
Що в тім лісі жде нас лихо —
Утікаймо поки час!

Івасик:

Спів цей милий, спів чарівний
Слухав би я, слухав все,
Наче голосу царівни,
Чари в душу він несе.

Чари любі і розраду,
Я неначе у раю
Тут, Ганусю, не пропадем,
Чар, як мід, душею пю.

Гануся: *(тривожно)*

Та, Івасю, бійся Бога,
Таж тут смерть чекає нас!
Чув, що каже осторога,
Утікаймо поки час!

Голос блудної пташки:

Не журіться, любі діти,
І забудьте на біду,
На галяви повноцвіті
Я відсіль вас поведу.
Тільки сміло йдіть за мною,
Крізь густий той темний бір,
Йдіть відважно у спокою —
Все за мною — ціпрр, ціпрр, ціпрр!

Івасик:

Чуеш, Ганю, добра птичка
Нас ратує із біди —
Веди птичко невеличка,
Ну, Ганусю, вже ходи!
(Бере Ганусю за руку й ідуть)

Ява 5.

(Вслід ча ними йде Русалка й кличе):

Дітоньки неосторожні!
Куди йдете бідні ви?
Ах, верніться, поки можна,
Бо не вийдете, живі.
Язя баба вас завабить
І пропадете навік —

Заверніть, там біля граба,
На цю стежечку на бік!

(До себе)

Га, дарма, не завернули,
Та не лишу я так їх —
Поможи мені, Зазуле,
Їх лишити був би гріх!

Голос зазулі *(з куща):*

Куку, куку! На науку
Пішли в гущу діти ті —
Хоч і добрі — куку, куку!
Та часами за пусті.

Русалка:

Ах, блудна манить їх птаха,
На загибіль поведе,
Тільки жаху, тільки страху!
Що буде, ах що буде?!

Голос зазулі:

Як розумні обидвое,
Не пропадуть і в біді!

Русалка:

Ах, не маю я спокою,
Рятувати їх ходім!

Голос зазулі:

Щож, піду з тобою разом,
Може справді допомгти
Буде треба! До приказу
Я готова, знаєш ти!

(Завіса паде)

ТРЕТЯ ДІЯ.

Хата Баби Язі на галяві серед ліса. Біля хати Соняшник, Васильок і Тоя. Вечір. Місяць світить.

Ява 1.

Баба Язя: *(сидить перед хатою й порядкує різні зела).*

Усі тії зела на вроки, на чари

Назбирала я —

Декому на ліки, декому для кари,

Всі — сила моя.

Ось девятисил тут, а тут біждерево,

А тут живокіст —

Над зелами всіми я мов королева —

До людей це міст.

Отсе — то німиця, а ось тут любисток,

А тут розхідник,

Із них я готовлю напитек п'янистий,

Хто ковтне лиш лик,

Розум помішаєсь у нього на віки,

Ратунку нема,

Хіба на сон вічний заплющить повіки,

Усе вже дарма.

Цей лист на худібку. І найкраща впаде,

Як зїсти подам,

Нема вже ратунку, нема уже ради,

Пропала вже вам.

А з цього пшениця й жито на пни вяне,
А це людям гноїть на тілі всім рани —
Всі зела ті — щастя моє.

Та вже не під силу по лісі тинятись,
Шукати зела,
Треба би на поміч якогось дівчати,
Хочби зі села.

На мітлу я сяду, у село долину,
Дівчатко вкраду,
Збирать буде зела та тут у хатині
Берегти ладу.

(Сідає окраком на мітлу й, ніби співаючи, каже):

Ой, неси мене ти, моя ти мітлонько,
Понад ліс над села, неси все легонько!
Вже нічка темненька і сплять в селі люде,
Тож дівчатко сонне легко вкрасти буде.

(Відїздить на мітлі).

Ява 2.

(Соняшник, Тоя, Васильок).

Соняшник:

Поїхала чарівниця, що мене згубила,
Вона мене у соняшник з хлопця замінила.

Тоя:

От, таке вона й зі мною помалу зробила:
Мене в тою замінила чарівниці сила.
Вийшла я у ліс весною, квіток назбирати,
Щоби вити з них віночки і гарні китиці
І зайшла так нещасливо аж до тої хати
Тай попалася в лабети Язі-чарівниці.

Соняшник:

А мене то заманила сюди блудна птиця,

Не послухав я раз неньки, вийшов сам із хати,
Нерозважно впав у сіти Язі-чарівниці,
І тепер прийдеться марно мені пропадати.

Васильок:

Мене також чарівниця замінила в квітку!
Хотів взяти собі з хати трохи чоколяди
І попався я нещасний чарівниці в сітку.

Тоя:

Ой, пропадемо ми всі тут, нема уже ради!

Васильок:

А я таки якусь маю у серці надію,
Що ми будем знов чим були і чим народились.

Соняшник:

Я надіятися, друзі, вже зівсім не вмію,
Нас звільнити уже відси нема в світі сили.

Васильок:

Співав мені соловейко на весні раненько,
Що як довго Язя-Баба жити буде тута —
Так довгенько не вернуся до моїх ріднень-
Буду жити закований в чарівниці пута. [ких,

Тоя:

А я мала сон дивненький минулої ночі:
Прийдуть братчик і сестричка, згине Язя люта,
Увільнять нас із неволі дівчатко та хлопчик
І не довго вже нам жити квітоньками тута.

Ява 3.

(Входять Івась і Гануся).

Івасик:

Ось хати́на! Тут спочинем,
Бо вже змучений я страх —
Впросимось до середини,
Ледво стою на ногах...

Гануся:

Ах, я дуже зголодніла,
Зїла би я щонебудь!
Коб прийшла вже днина біла!
Є тут ягідки мабуть
У густому цьому гаю...

Івасик:

Ех, коб лиш безпечний кут!
Про їду я вже не дбаю,
Коби хоч спочити тут.

Гануся *(підходить ближче до хати):*

Глянь, Івасику, на диво:
З цукру хата ся ціла!
Цеж для нас голодних жниво
І вертати до села
Я вже відси не захочу —
Тільки солодощів, бач!

Івасик:

Знай, аж рве усе те очі:
Ось медяники, колач!

Гануся:

А вся приспа з чоколяди!

Івасик:

З ледянцю віконця, глянь,
Кілько, кілько тут принади!

Гануся:

А цукорки наче грань
Іскряться, манять до себе —
Просять мов самі: бери!

Івасик:

Ми тепер немов у небі.

Гануся:

Візьму колачів із три

Для мамусі і татуса,
А медяників собі —

Івасик:

Га, велика тут покуса —
Та ми цього не робім,
Бож не наша то хатина,
Тайком взяти, крадіж цеж!
Коли добра ти дитина,
То чужого не візьмеш.

Гануся *(глядить сумно на ласощі):*

Правду кажеш ти, Івасю,
Все не наше це — чуже!
Хоч як їлаб я все ласо,
Не торкну нічого вже.

Івасик:

На ніч впросимося в хату,
Рано вернемось назад
Ми до мами та до тата.

Ява 4.

(Баба Язя входить з мітлою в руці).

Баба Язя:

А кого надніс тут кат?
О, вітайте, любі діти!
(до себе)
Не повелося в селі —
Та ось впали діти в сіті —
Правда, трошки за малі.
Хлопчика підгодувати,
Є оріхів в мене, є —
А дівча візьму до хати
В господарство тут мое.

Не бійтеся, діти любі,
Заблудили певно тут?

Івасик:

Так, зблудили там на зрубі.

Баба Язя:

В мене теплий найдесь кут,
Ви ніщо не бійтесь, діти,
Сміло в хату, кажу вам
Ночувати ви ідіте —
Ще і зісти вам подам.

Гануся:

Добрі дуже ви, бабусю!

Баба Язя:

Чи ви братчик і сестра?

Івасик:

Так! Івась я, це Гануся —

Баба Язя:

Йдімо, спати вже пора!
(Входять у хату).

Ява 5.

(Русалка 1. вбігає).

1. Русалка (тривожним голосом):

Гей, скажіть мені ви, квіти,
Вас питаю я —
Чи не йшли тудою діти,
І дівчатко і хлопця?

Васильок:

Ой, уже ті діти попалися в сіти
Язі чарівниці, вже їм не засвітить
Те сонячко волі! Гіркої недолі
Прийдесь їм зазнати і горя і болів.

Соняшник:

Коби тільки горе, все булаб надія,
Що лихо минеться, та Язя прелюта
Діток позідає, а кістки розсіє...
Ой, вже дітям бідним на світі не бути!

Тоя:

А то я вам скажу, воно так не буде,
Діточки на волю вирвуться напевно.
Марні Язі-Баби усі будуть труди,
Бо діти ці добрі і моляться ревно.

1. Русалка:

А відкіля знаєш, Тое, що буде так?

Тоя:

Сон такий я мала, що діточок двоє
Визволить відсіль нас...

Соняшник:

Бавишся в поета!

І ми тут пропадем і вони обое.

Голос зазулі (з кущів):

Правду, правду каже Тоя, убють Язю злюку
Отсі діти, ці обое — куку, куку, куку!
Ми їм допоможем і я і русалка,
Дамо їм міць в руку — куку, куку, куку!

1. Русалка:

Поможи нам, Боже, бо так діток жалко.

Квіти (разом):

Дай їм, Боже, бабу вбити і нам волю дати
І щасливо відсіль вийти до мами, до тата.
Дай їм, Боже, перемогу у цьому змаганні,
Щоб не мучилися довго діточки кохані.

(Заслона паде).

ЧЕТВЕРТА ДІЯ.

*В хаті Баби-Язі. Івасик замкнений у койці. Гануся
стоїть біля койця.*

Ява 1.

Івасик і Гануся.

Гануся:

Поробила я порядки,
Натопила вже в печі,
Та мені не сходить з гадки,
Що буде тут у ночі?
Ох, Івасику мій бідний,
Вже тебе Язя спече —
Мамцю, батечку наш рідний!...
(Плаче).

Івасик:

Не журись, втечемо ще!

Гануся:

Ні, Івасю, не втечемо!
Ми тут в хаті під ключем —
Там собаки, там так темно...
Так на серці боляче!
Чом не слухали ми неньки,
З хати крадькома пішли —
Нене, батеньку рідненький,
Простите це нам коли?!
(Знову плаче).

Івасик:

Лиш не плач, Ганусю мила,
Щось придумаю чей я...

Гануся:

Щож придумаєш?! Не сила
Тут моя, знай, ні твоя!
Нам прийдеться пропадати.

Івасик:

Ганю, сльози та жура
То марна часу лиш трата,
Тут на сльози не пора!
Будь відважна все, будь сміла,
Все здорову думку май,
То удасться всяке діло
І біді все зробиш край.
Знай, я маю віру в серці,
Що втечемо ми відсіля
І Язі насиплем перцю,
Заплатить за сльози й біль!

Гануся:

Все дарма! Цеж чарівниця,
Знає чари всі вона,
А тверда неначе криця —
Ні, Івасю, все дарма!

Голос зазулі:

Куку, куку, любі діти!
Лиш відважні будьте все,
Краща доля вам засвітить
І вам волю принесе.
Куку, куку! Тільки сміло
І не тратьте віри ви,
Вдасться, вдасться ваше діло,
Хлопчику, будеш живий!

Івасик:

Чуєш, Ганю, знов зазуля
Щастя нам ворожить тут!
Згине, згине чорт-бабуля,
Тож плачі і сльози в кут!

Гануся:

Чую я зазульку, чую
І у серці чую враз,
Наче віру я нову —
Ах, ратуй, Пречиста, нас!

Івасик:

Так, в Пречистої опіку
Ми віддаймося, що все
Ласк зсилає всім без ліку,
Поміч у біді несе.
Вірю, що Пречиста Мати
І тепер допоможе нам
Повернути в рідну хату
Та щасливо жити там...

Гануся:

Тож молимося ми щиро,
Заспіваймо пісню враз,
Хай Пречиста Діва вирве
Відсіля на волю нас.

Івасик:

Заспіваймо пісню, Ганю,
До Пречистої враз ми,
Вірю, що Небесна Пані
Увільнить нас із тюрми.

(Обое клякають та й співають на голос пісні: »Пречистая Діво Мати руського краю«).

О, Пречиста Діво Мати, все Ти готова
В біді людям поміч дати в Твоїй любови.

Ти під своїм омофором
Зберігаєш всю дітвору —
І нас рятуй Ти!

Ми помочі просим в Тебе в нашому горю,
Поможи нам, покажи нам Ти волі зорю.
Вирятуй нас із неволі,
Хай скінчаться горя, болі,
Пречиста Мати!

О, Пречиста Діво Мати, ми Твої діти,
Просим, поможи пірвати ворожі сіти.
Дай нам, дай нам повернути,
В рідній хаті знову бути
При батьку, неньці!

Ява 2.

(Ті самі й Баба-Язя).

Баба-Язя *(входить):*

Дармо молитесь, діти!
Не допоможе й Мати Божа!
Вже ніколи не засвітить
Вам свободи сонце гоже.

Івасик *(твердо):*

Мати Божа всім допоможе,
Хто щиро благав,
Знищить наміри ворожі
Поклонників зла.

Баба-Язя *(стає серед хати й береться за підбоки та голосно регочеться):*

Ха-ха ха! Ха-ха-ха!
Цікава я знати
І куди то і як

Увільнить з моїх рук
Вас та Божа Мати?
Ти, Івасю, дурак!
Раз попавсь, небоже,
Ти в мої жмені
То не вийти вже тобі!
З тебе зараз я мати
Буду печеню,
Ах, підім тебе собі!

Івасик:

Ти, дурна, дурна бабуля,
Лиш даремне гостриш смак —
Не мене зжереш, а дулю
(Показує пальцями їй дулю).

Ось так буде, так, так, так!

Баба-Язя (злюще):

Що? Ти важишся, нещасний,
Насміхатися ще з мене!
Вмить життя твоє погасне,
Зараз ти будеш спечений!
Напалила ти, Ганусю?
Піч горяча вже як слід?

Гануся (з жахом):

Напалила, ах, бабусю!

Баба-Язя:

Зараз матимем обід.

(Відчиняє клітку й витягає Івася за руку)

Ну, ходи, ходи, небоже!
Хоч худий ти, годі ждати!
Й Божа Мати не допоможе.
(Бере лопату в руки)

Но, сідай тут на лопату!

Гануся (з плачем):

Ах, бабусю, бабусечко,
Майте серце ви,
Не вбивайте ви братчика,
Хай буде живий!

Баба-Язя (сміється):

А хтож його убиває?!
Я спечу живцем!
За хвилину уже, знаєш,
Натішусь мясцем!

Гануся (паде на вколішки перед Бабою Язею):

Ой, бабусенько, вже краще
Я піду у піч,
Хай живе мій любий братчик,
Ах, страшна це річ!

Баба-Язя:

Ні! Тебе я мушу мати
До хатних робіт,
Лад держати будеш в хаті.
Тут увесь твій світ!
Ти ніде не вийдеш з хати,
Поки я живу,
Будеш хати доглядати
Й худібку мою.
Совам і котам варити
Будеш ти їду —
Мусять бути вони ситі,
Коли у біду
Ти себе не схочеш вгнати.

(До Івасика)

Ну, хлопче, сідай
Раз уже на ту лопату
Часу ти не гай!

Голос зазулі:

Куку, куку, Івасику!
Розум з голови
І розсудок у цю хвилю
Мерщій призови!

Баба-Язя:

Що? Зазуля за тобою?!
Та усе дарма —
Ти не виграєш зі мною,
Рятунку нема!

Спів Русалок (за сценою на голос пісні: «Ой, нависли чорні хмари»^{*)}):

„Ой, попали бідні діти, попали, попали,
Поможімо їм бідненьким, щоби не пропали.
Поможімо дітям бідним із неволі вийти,
В рідну хату повернути, тай щасливо жити.
Гей, держіться добре, діти, та будьте відважні,
Сила волі все поборе, розум шлях покаже.
Лиш в розпуку не впадайте, ані у зневіру,
Тверду майте в перемогу, тверду, сильну віру!“

Баба-Язя:

Що і русалки за вами?!
То спішитись треба!
Вмить отворю неба брами,
Івасю, для тебе.

Голос зазулі:

Івасику, куку, куку!
Розум, розум призови,
А даш ти Язі науку,
Розум клич із голови!

^{*)} Гл. „Шкільний співаник“ д-ра Ф. Колесси, стор. 103, пісня 104.

Баба-Язя (*грізно*):

Ну, сідай вже на лопату.

Раз сідай уже, сідай!

Івасик:

Я не знаю як сідати?

Баба-Язя:

Ах, дурний же ти, гай-гай!

Івасик (*сідає на держак лопати мов на коня*):

На коня ось так сідаю —

Чи, бабусю, так?

Баба-Язя:

Не викручуйся, гільтаю —

Ти чей не дурак!?

Сідай, кажу, на лопату,

Сідайже мерщій!

Івасик:

Та не знаю, як сідати?

Баба-Язя:

То дурак, агій!

Чиж не бачив ти, як мати

Хліб садить у піч?!

Івасик:

Я не хліб, мені сідати,

То інакша річ!

Покажіть мені, бабусю,

Як то це зробити!

Баба-Язя:

Ах, дурний же ти мов гуся!

Ну, покажу вмить!

На, Ганусю, держи рівно,

Ти лопату так —

Він не знає! То аж дивно,

Що такий дурак!

(Баба Язя сідає на лопату, що її Гануся держить за держак).

Спів русалок *(на голос пісні: “Ой, куриться доріженька” *)*:

Гей, скоренько, любі діти, часу ви не гайте,
В піч горячу Бабу Язю саджайте, саджайте!

Хай згорить Язя, хай вітер попіл геть розмече,
Нехай будуть діти в лісі безпечні, безпечні!

Баба-Язя:

Ну, приглянься вже дурненький,
Щоб знав, як сідати!

Івасик *(прискакує до Ганусі й бере також за держак лопати)*:

Скоро, скоро, враз скоренько
Пхаймо в піч лопату!

(Всувають лопату з бабою в піч).

Баба-Язя *(кричить із печі)*:

Ах, це зрада, зрада, зрада!
Ах, пече, пече!

Івасик:

Чарівнице, вже пропадеш,
А ми утечем!
Дай затулу тут Ганусю,
Затулимо піч!

(Гануся подає затулу й обійко затулюють піч).

Івасик *(сміється)*:

Тепло там тобі, бабусю?
Сама себе зїдж!

*) „Шкільний співаник“ дра Ф. Колесси, стор. 18, піс. 28.

Ява 3.

(Вбігають русалки і Дід Лісовик).

1. Русалка *(радісно):*

Ах, на волі вже Івасик!

А та Язя де?

Гануся *(показує на піч):*

У печі уже спеклася,

Більше не буде

Вже діток вона зідати.

Івасик:

О, напевно ні!

Ми вертаймось зараз в хату,

Десь дуже сумні

В хаті батенько та ненька

Дожидають нас —

Сходить сонце, вже раненько!

Повертати час!

Гануся:

Ах, то втішаться мамуся

І батенько наш!

Івасик:

Будемо уже послухні,

Сваволі шабаш!

Ява 4.

(Входить двох юнаків і дівчина).

1. Юнак:

Де хлопя й дівчатко миле

Що від чарів нас —

Із неволі увільнили?

Був вже крайній час!

Ми прийшли до вас всі троє

Щоб подяку вам
Враз зложити тут обоїм.

Івасик: Защо дяка нам?

1. Юнак:

Мене Язя та люта
В Соняшник зачарувала
І я жив так прикутий,
Чах в городі помало!

Дівчина:

А мене Язя люта
Замінила у Тою
І я жила прикута
До землі так у горю.

2. Юнак:

А мене замінила
Та Язя-Баба люта —
В синю квітку Васильок
І так ріс я прикутий.

Гануся:

А тепер ви всі троє
Вже людьми є назад,
Тепер правда горою,
Буде в лісі вже лад.

Івасик:

Та скажіть тепер нам,
Чим ми вам помогли?

Дівчина:

Мали бути ми там
У городі в землі
Поти, поки живе
Язя-Баба отся.
Смерть її, нам нове
Вороття до життя.

2. Юнак:

Ви спалили її,
Вид вернули наш нам,
Йдемо в наші краї —
Дяка, діточки, вам!

Дід Лісовик:

І я, діти, вам дякую
Увільнили ви ліс мій
Від Язі, від тої злюки,
Привернули в нім спокій.
Знову будуть прибігати
Тут у ліс мій діточки,
Щебетати і збирати
На віночки квіточки.

*(Русалки стають колом довкруги Івася й Ганусі та пібравшись за руки ходять хороводом і співають на голос пісні: „Ягіл-Ягілочка“ *):*

„Гей, діти то добрі,
Відважні, хоробрі —
Івасик і Гануся,
Втіха батька, мамусі!
Вертаються раденькі
До батенька до неньки —
Івасик і Гануся,
Втіха батька, мамусі.
Будуть все вже слухняні
Дома діти кохані —
Івасик і Гануся,
Втіха батька, мамусі“.
(Заслона паде).

*) Гляди: „Шкільний співаник“ д-ра Ф. Колесси стор. 94, пісня 88.

ПЯТА ДІЯ.

У хаті рубача. Обстановка, як у першій дії. Івасик і Гануся сплять дальше, як у першій дії.

Ява 1.

(Входить мати).

Мати *(глядить счудовано на дітей):*

Що се з ними? Спить як камінь

І одно і друге враз!

(Будить Ганусю, а потім Івася).

Гейже, дітоньки, що з вами?

На спання тепер не час!

Гануся *(протирає очі):*

Ах, втекли ми! Ми на волі!

Мати: Що плетеш, Ганусю, ти,

Як в горячці?!

Гануся *(ще півсонно):*

Вже недолі

Край, удалося втекти...

Івасик *(сонно):*

Вже згоріла чарівниця,

Спопеліла у печі...

Мати:

Й ти плетеш якісь дурниці?

Спить так твердо мов в ночі.

Гануся:

Де я? Дома?! Що, я спала?!

І се все то сон був лиш!

Мати: Ну, проснулася помалу!
Ти, Івасику, ще спиш?

Івасик (півсонно):
Мамця! Ах, як дуже тішусь,
Що вас бачу, мамцю, тут!
Вирвались ми з найстрашніших
Злої Баби-Язі пут..

Мати:
Що, Івасику, плетеш ти?
Білий день тепер, не ніч!
Стуманів ти вже до решти?...
Ні, це справді дивна річ!
Що це з вами склалось тута,
Чи причарував вас хто?

Івасик:
Язя нас схопила люта...

Мати:
Що верзеш! То то! То-то!
Не плети ти теревенів!
Ти заспав, як і вона...

Івасик:
Ні! Направду, любі неньо,
Язя нас взяла страшна!
В ліс пішли ми на суниці,
Я з Ганусею ураз,
Там у лісі чарівниця
Язя ухопила нас —
В цукряну, солодку хату
Й бралася мене пекти...
Та сама спеклась триклята,
Нам удалося втекти.

Мати (гладить Івасика по голові).
Снилося тобі, козаче!

Ти заснув у хаті тут —
Від печі таке гарячо...
Тай у сні ти шалапут!

Гануся:

Мамцю, і мені так снилось
Й я страшний цей мала сон.
(На дворі чути шум вітру).

Мати:

Це вже диво!

Івасик (тривожно):

Що за сила
Там товче так до вікон?

Мати:

Вихор зірвався страшенний!
Буде буря. Боже мій,
Чи хоч тато в пору верне?!
В завірюсі сій страшній
Ще стріне якеє лихо
Його в лісі ген густім...
Коби скоро хоч затихло!
(Блискає й гремить).

Івасик:

Ба, вже блискає і грім!
(Всі хрестяться).

Гануся:

Боженьку, ратуй нам тата!
Хай мерщій повернесь тут
Він із ліса в нашу хату.

Мати:

Буря мов страшний вже суд!
То й не диво, що вам снилась
Дітоньки, якась мара —

Від печі тут горяч била,
На дворі також жара.
Та успокійтеся ви, діти,
З нами Бог, а сон пусте —
Здоровенькі нам ростіте,
Мов на ярі цвіт цвите...

Гануся:

Стукає хтось...

Мати:

Тато може?
(Відчиняє двері).

Ява 2.

(Входить рубач і подорожний).

Рубач:

Ну, добилися вже ми.

Подорожний:

Тобі слава, добрий Боже,
Що ми вже є за дверми,
Під покрівлею у хаті!
Ах, пропав би був я сам —
Бо то лє немов з відра там...
Я до смерти вдячний вам!

Рубач:

Та за що? Цеж людське діло
Другим допомгти в біді!

Подорожний:

Ой, не всі в сім світі білім
Чинять так! Ні, на споді
Ближнього втопив би радо
У болоті неодин...

Рубач:

Хай такий і сам пропаде!

Подорожний:

Гарні в вас дочка і син!
На добридень, пані-матко,
Клопоту нароблю вам.

Мати:

Гості в дім, то й Бог у хатку!
Тож витайте гості нам!
Вдалися нічого діти!
Та біда, що в нас біда
В хаті доокола світить
Й розмахнутись нікуда.
Радіб дати ми у школи
Хочби сина, та мабуть
Не здобудемось ніколи
Ми на се... а роки йдуть.

Подорожний:

Вчиться гарно ваш синочок?

Рубач:

Він цікавий до книжок,
Хоч ще лиш девятий рочок,
А читає як дзвінок
Гарно так і рівно й плавно
І старого застида!
Учень з нього бувби славний,
Та і думати шкода
Нам про се, не має відки
Дати хлопця нам до шкіл!
Так марні тут заробітки,
Крайна нужда доокіл!

Подорожний:

Шкода хлопця! Як до школи
Лиш охота в нього є,
Приготовтєся поволи,

А вже старання мое
Буде, щоби вам прийняли
Хлопця в бурсу в місті там.
Коштувати буде мало
В початках, а потім сам
Вже заробить він на себе,
Других вчити вже буде,
Лиш на першії потреби
Ви дасьте щось...

Рубач:

Га, тверде
Те життя в нас, та для щастя
Діток рідних, пане мій,
І останне з хати дасться,
Бо в душі буде спокій,
Що ми дітям шлях до долі
Не заперли в сім житті.

Мати:

Я за це все Бога молю,
Чистій Діві Пресвятій
Віддаю діток в опіку —
Й видно вислухали там
Мене в небі... Я до віку
Буду вдячна, пане, вам
За цю поміч вами дану...

Подорожний:

Се я радше вам повік
Довжником уже остану:
В лісі тут ваш чоловік
Нині спас мене від смерти!
Бувби я пропав зівсім
В тучу тут у лісі в нетрях.
Та мене ваш у свій дім

З нетрів в тучу з ліса вивів,
Руку помічну подав...

Мати:

Ви щасливі, ми щасливі,
Вас Господь до нас післав.

Подорожний:

Так воно в житті виходить:
Горе щастя готує —
Одиниці тай народи
Горя зазнають досить,
Гарту щоб набратись в болях,
Наперед щоб вміти йти —
Все тернистий шлях до долі,
До щасливої мети.
Та нам сміло йти пробоем,
Не лякатись перепон,
А будемо ми горою,
Лиш на бік плачі і стон!
Се для тебе, знай, Івасю,
Я сказав отсі слова!
Бачу туча уляглася,
Треба йти мені раздва, —
Бо там десь уже тривога:
Що зі мною є тепер?
Оставайтесь всі тут з Богом,
Я зайду до вас в четвер.
Поговорим про Івася,
Підготую його я —
В бурсу дати його вдасться,
Це журба уже моя.

Мати:

Прощавайте, добрий пане,
Хай благословить Бог вас
Ми вам вдячні все останем.

Рубач:

Йдіть щасливо в добрий час!
(Подорожний виходить).

Ява 3.

(Ті самі, крім подорожного).

Мати:

Добра він якась людина,
В нього серце золоте...

Рубач:

В панотця він у гостині,
Се учений з міста є;
Він досліджує звірята
І ростини й мотилі
І каміння і пташата,
Того тут сидить в селі.
У високих школах вчить він,
Та тепер вакацій час,
То прибув тут на спочинок
Тай на досліди ураз.

Мати (зітхає):

Коб то вивчився Івасик
На ученого так теж,
То й Ганусі булоб краще
Жити теж потім..

Рубач:

А вжеж!
Потім чейже і Ганусю
Ти, Івасю, підівчиш
Хоч щото... так?

Івасик:

Так, татусю,
Хай піду я в школу лиш!

Мати:

Час полуденок готувить,
Ти голоден вже десь страх?

Рубач:

Та голоден я, ні слова!

Мати:

Я в один звинуся мах.
Ах, мій Боже! Я й забула!
Таж то хліб ще у печі!
Ганю, відложи затулу,
Дай лопату тут мерщій!

*(Ганя відкладає затулу, Івась подає лопату. Мати
винимає паляницю).*

Рубач:

А, як є вже паляниця,
Сир, в гладущику кисляк,
То полуденок дурниця,
Не вари вже, буде так!

Мати:

Добре, не буду варити,
Мусить так вже обійтись —
Ми надією вже ситі,
Краще чей буде колись!

*(Ставить паляницю на столі й мастить її маслом.
Гануся подає гладущик і сир).*

Івасик:

Я тепер такий щасливий,
Наче я вже у раю —
Чиж у нас не рай правдивий?
Справді я в раю жию!

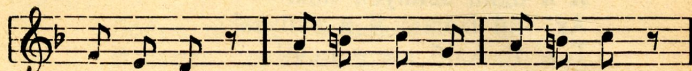
*(Співає на арію із опери Гумпердінка »Івась і Га-
нуся«):*

Івась :

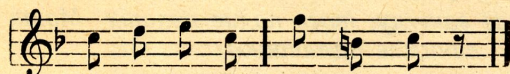
Живо.

Тан - цю - ва - ти хо - чу так, Та я - кось не

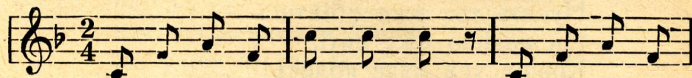

зна - ю як; По - ка - жи, Га - ну - сю, ти,

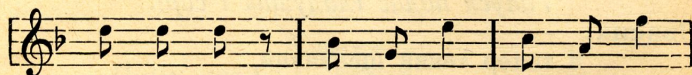

Як - би то в та - нок пі - ти ?

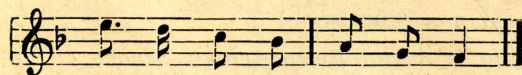
Гануся (*виступає на середину кімнати й показує Івасеві, як має танок виконувати*) :

Ти но - го - ю: туп, туп, туп! А в до - ло - ні:

луп, луп, луп! Раз сю - ди раз ту - ди,

То не важ - ко, лиш гля - ди.

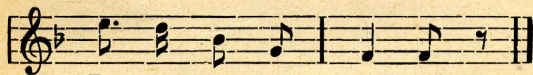
Івась (повтаряє й наслідує всі рухи):

Я но - го - ю : туп, тут, туп! Я в до - ло - ні:

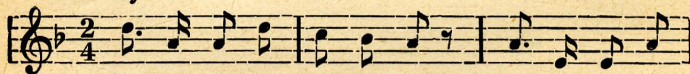

луп, луп, луп! Раз сю - ди, раз ту - ди ;

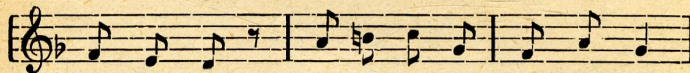

Так, се лег - ко, гля - ди!

Гануся :

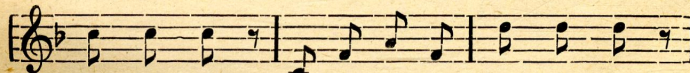
Так, ні - що і го - во - рить, Зро - зу - мів ме -

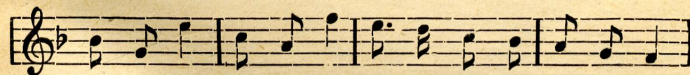
не ти вмиць; Даль - ше ти те - пер гля - ди

Й ще раз все пе - ре - ве - ди: Го - ло - во - ю :

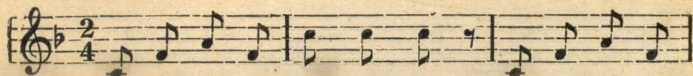

мах, мах, мах! Паль - чи - ка - ми: трах, трах, трах!

Трах сю - ди, трах ту - ди! Се не важ - ко, лиш гля - ди!

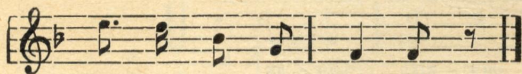
Івась :

Го - ло - во - ю: мах, мах, мах! Паль - чи - ка - ми:

трах, трах, трах! Раз сю - ди, раз ту - ди,

Так, се лег - ко — гля - ди.

Заслона паде.

ЗАМІТКА: Всі арії до пісень, які приходять в ході дій цієї картини, найде режисер у „ШКІЛЬНІМ СПІВАНИКУ“ Філярета Колесси, виданого „Рідною Школою“. — Співаник цей коштує 3 зл. і можна його дістати в кожній книгарни.

	Сторінок
95. „КАЗКИ 1001 НОЧІ“ — збірка	180
96. Вільгельм Буш: Збиточники у ванні	25
97. Микола Шугаєвський: Живі ляльки	90
98. Данель Дефо: Робінзон Крузо	180
99. Антін Лотоцький: Ведмедівська попівна	40
100. КАЗКИ БРАТІВ ГРІММІВ — збірка	—
101. Марія Козорів-Баріякова: Свято Матері	60
102. Ганс Хр. Андерсен: Свинопас-князенко	75
103. Дж. Свіфт: Гулівер у Ліліпутів	120
104. Дж. Свіфт: Гулівер у Велетнів	120
105. КОРЕАНСЬКІ КАЗКИ — збірка	50
106. Редіяд Кіплінг: Слозятко	20
107. Юра Шкрумеляк: Історія про малого Мука	75
108. Ганс Хр. Андерсен: КАЗКИ	—
109. „НА ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ“ — збірка	—
110. Антін Лотоцький: Відкриття Канади	40
111. Редіяд Кіплінг: Ріккі-тіккі-таві	—
112. Едмонд Амічіс: Від Апенів по Анди	—
113. Михайло Таранько: „МАЛИЙ ДЕКЛЯМАТОР“	—
114. Езоп: БАЙКИ	—
115. Ганс Гр. Андерсен: Ялинка	—
116. Карло Евальд: Дошівниця і бузько	—
117. Богдан Заклинський: Емігрант	—
118. Анатоль Курдидик: Маленькі борщі	—
119. „ПРИГОДИ МОРЕПЛАВЦЯ СІНДБАДА“	—
120. Микола Погідний: Нечисті скарби	—
121. Ганс Хр. Андерсен: Дикі лебеді	30
122. Т. Дончак: Казка про дивного змія	—
123. Микола Погідний: Казка про гордого боярина	50
124. МОТОВЯЗНИК ГАСАН — з „Казок 1001 ночі“	40
125. Святослав Лакуста: Зачарований цвітник	30
126. Вуйко Влодко: Мандрівки Юрчика Кучерявого	—
127. Іванна Блажкевич: В Мамин День	80
128. Ю. Ігорків: Сердечний Віночок	150
129. Антін Лотоцький: В ніч св. Миколая	80
130. Дж. Свіфт: Гулівер у Лапутів	130
131. Дж. Свіфт: Гулівер у Гаржуїв	—
132. Я. Вільшенко: Івась і Гануся	100
133. В. Жуковецька: Оповідання для найменших	—
134. А. Теодорів-Давидів: Байки і казки	—
135. Одесь Чмелик: Віршована Азбука	50
136. Микола Гоголь: Загублена грамота	40
137. Антін Чехов: Каштанка	—
138. Лев Лотоцький: Сила молитви	40

7168 (19) 5242/132
РЛ 6.769_y

„СВІТ ДИТИНИ“

ілюстрований журнал для дітей.

Виходить вже 13-ий рік у Львові
під редакцією

Михайла Таранька.

На зміст кожного числа складаються:
байки, казки, оповідання, сміховинки,
забави, іграшки, пісні та різноманітні
загадки.

Велика кількість образків.

Заряди Шкіл, Виділи Читальні і Кооператив
в цілм краю нехай безумовно передплачують цей
дитячий орган, щоби в той спосіб допомогти Ви-
давництву до побільшення обему і змісту цього
журналика та до загального його поширення. Ради
шк. місцеві повинні обов'язково передплачувати
„СВІТ ДИТИНИ“ для шкіл по всіх наших селах.

Умови передплати:

На цілий рік	12 зл.
На пів року	6 „
На чверть року	3 „

Поодинокє число коштує: 1 зл.

Замовлення слати на адресу:

Видавництво „СВІТ ДИТИНИ“
ЛВВІВ, ул. Зіморовича ч. 3.

ЯРОСЛАВ ВІЛЬШЕНКО.

ІВАСЬ І ГАНУСЯ

ЛВВІВ

ВИДАВНИЦТВО: »СВІТ ДИТИНИ«

1932.